

POKER

FACE

ИСТОРИЯТА НА

ЛЕЙДИ ГАГА

МОРИЙН КАЛАХАН

ЕГМОНТ

ЕГМОНТ

България

Всички права запазени. Нито книгата като цяло, нито части от нея могат да бъдат възпроизвеждани под каквато и да било форма.

Оригинално заглавие *Poker Face The Rise and Rise of Lady Gaga*

Copyright © 2010 Maureen Callahan

Originally published in United States and Canada by Hyperion as POKER FACE. This translated edition published by arrangement with Hyperion.

Превод Анна Златкова

Редактор Адриана Павлова

Графично оформление на кориците Лъчезар Касабов

Коректор Танка Симеонова

Издава „Егмонт България“

1000 София, ул. „Христо Белчев“ 21

www.egmontbulgaria.com

Отпечатано във „Фолиарт“ ООД, Добрич, 2010

ISBN 978-954-27-0557-4

НА БИЛИ

СЪДЪРЖАНИЕ

Пролог

Едно: Създаването на мита	9
Две: Раждането на Гага	31
Три: Кралица на сцената	51
Четири: Кражбата като изкуство	79
Пет: Изпитания	99
Шест: Пайета по пайета	117
Седем: „В този миг живея заради вас“	131
Осем: Славата	149
Девет: Обидена анатомия	179
Десет: Преобразяване	191
Единадесет: Триумф в Япония	215

ПРОЛОГ

Всичко се обърка. Това трябваше да е голямата вечер – вечерта на откриването на първото ѝ концертно турне като хедлайнер, но от реквизита, костюмите и чарковете за целия сценичен декор на стойност 1,5 милиона долара няма и помен – още се бавят в някакво градче на около шейсет километра оттук. Стадионът „Манчестър ивнинг нюз арена“ в Англия побира 21 000 души и е най-големият в Обединеното кралство; всяка година тук се стичат повече хора, отколкото на коя да е друга сцена по света. Билетите за шоуто са разпродадени, но хаосът и липсата на подготовка дотолкова са я вбесили, че повдига въпроса дали не е възможно да отмени концерта, колкото и ужасна да ѝ се струва тази идея. Спектакълът, който ще покаже, е нещо повече от обикновено поп шоу; той представлява сложна рок опера в пет действия с поне двайсетина сцени на костюмите, с пиротехника и хидравлично задвижвана платформа, която ще я издигне на височина близо двайсет стъпки над публиката. Сред липсващия реквизит има огромен каменен фонтан, увенчан с ангел на самия връх и разпръскващ наоколо кръв под съпровод от убийствени архаични образи на заден план, напомнящи черно-белите кадри от филма на Жорж Мелиес „Пътуване до Луната“.

Лейди Гага, никому неизвестна само допреди осемнай-

сет месеца, а сега, на двайсет и четири, най-голямата звезда в света, получава отрицателен отговор. Да се отмени концертът, е невъзможно; ще струва твърде скъпо. Освен взискателен в работата си изпълнител, тя е и проникателна бизнесдама. Затова отстъпва, но настоява да репетира до самото отваряне на вратите.

Така че ето ги феновете на Гага, на възраст между четири и петдесет и пет, чакат реда си пред „Манчестър ивнинг нюз арина“ от шест часа в тази дъжделива и мразовита зимна вечер, като развълнувано, но възпитано се вият на опашка чак до ъгъла на съседната пряка, та дори и нататък. Почти всички момичета – превъзхождащи числено момчетата приблизително с три към едно – са облечени като своя идол и са така многобройни и ентусиазирани, както по времето, когато момиченцата надяваха гумени гривни и мрежести ленти за коси в знак на обожание към Мадона някъде около 1984. Залитат и се олюляват на дванайсет сантиметрови остри като шипове токчета, облечени във флуоресциращи на дневна светлина дрехи и вместо панталони носят туники и чорапогачи; надянали са руси перуки и слънчеви очила, а лицата им са покрити с тежък грим, достоен за истински травестит.

Сред присъстващите има и такива на по петдесет и нещо, дошли на първа среща; гейове, прехвърлили двайсетте и трийсетте, мнозина от тях с грим в стил „Гага“; както и доведени от родителите си момчета и момичета на прага на пубертета, много от които с тениски на Гага. Входът към стадиона е осеян с объркани наглед мъже на средна възраст с импровизирани сергии, въртящи незаконна амбулантна търговия със стоки със съмнително качество: ако нещо има козина или мигащи светлилки или още по-добре и козина, и мигащи светлилки, значи го предлагат. Нямаат ни най-малка представа какво се случва наоколо – изписано е на лицата им, – но живеем във времена на ре-

цесия и цената на билетите на черно за шоуто започва от 150 долара.

Всяко представление на Лейди Гага в периода 2009-2010 черпи идеи от стотици постмодернистични течения в поп музиката, но въпреки тази негова – а също и нейна – компилативност, то си остава напълно оригинално. Гага е достатъчно съобразителна и знае, че ограниченият брой песни от още ранния ѝ каталог е твърде недостатъчен за един двучасов гиг, което обаче категорично не важи за подготовения от нея спектакъл. За Гага и феновете ѝ „The Monster Ball“, както тя го нарича, не е просто шоу, а интерактивно сценично изкуство от най-висок калибър, какъвто е и самият ѝ живот.

Така че задължителните за всяко шоу на Гага експлозия от цветове, сексуалност и ексцентричност и може би мъничко старомодна пиротехника са голямо събитие за Манчестър, а само след два дни и за Дъблин. Град Манчестър лежи под неизменно навъсено сиво небе, прихлупило шестетажните сгради от тъмносив гранит. Като изключим футбола, тук нищо не се случва; градът е родно място на два отбора от Висшата лига: „Манчестър Юнайтед“ и „Манчестър Сити“. Единственият четиризвезден хотел, където отсядат гостуващите футболисти, представлява четириетажна постройка от червени тухли от веригата „Marriott“ и се намира в самия край на задънена уличка. Наблизо е сградата на телевизия „Гренада“, която е като пращинка в сравнение с размерите на средноголям хипермаркет „Американ Костко“.

И все пак Манчестър е известен като мястото, където са създадени някои от най-добрите групи в света: Joy Division, Buzzcocks, Smiths, Stone Roses, Oasis. Не е за вярване, че на това влудяващо спокойно място се е зародило такова новаторство и краен субективизъм – в равни пропорции. Също като „Бостън Ред Сокс“ и Канада, Манчестър вина-

ги заема второто място, тъй като по размери и обществена значимост е обречен да бъде в сянката на Лондон, и пак винаги, макар и малко мъчително, запазва своята конкурентоспособност. Най-добре успява да го опише Мориси, водещ вокал на Smiths, в парчето „Everyday Is Like Sunday“: „Това е крайбрежният град,/ който забравиха да затворят./ Армагедон, ела, Армагедон./ Ела, Армагедон, ела.“

Феновете на Гага с радост се шляят край щандовете за бира, като обръщат гръб на подгриващите музиканти от Semi Precious Weapons и я чакат да се появи на сцената. Въпреки че все още прохожда в кариерата си, феновете ѝ засвидетелстват такава лоялност, че са готови да си затворят очите – нещо характерно за влюбените – за всякакви недостатъци, били те големи или малки. И чувстват, че тя им отвърща със същото. Или поне така се надяват.

„Най-лошият ми кошмар е, че всичко това може да се окаже просто имидж“ – споделя двайсетгодишен колежанин на име Гавин Дел, който е дошъл тук с най-добрата си приятелка Кари и с помощта на син и златист брокатен спрей е изрисувал светкавица над дясното си око. „Лейди Гага изглежда толкова искрена“, казва той, но именно тази искреност, излъчвана от нея, го кара да се опасява, че може да не е истинска. Това е нещо присъщо на сегашното поколение – иронията да живееш в една пост-постиронична епоха.

„Би било ужасно, ако е само имидж – казва той. – Мен не ме мислете; аз имам пълноценен живот. Но ако това е просто рекламен номер – всички тези приказки, че изпитва страх от мъжете, от секса...“ – Изглежда леко притеснен от степента на своята обсебеност, но накрая не успява да се стърпи.

„Изглежда толкова истинско – продължава. – Дълбоко се надявам, че не се лъжа. Вярно, че си има стилисти, но всички смятат, че си е такава. Поне според мен е така. Но

дори да греша, представянето ѝ в пресата си го бива.“

Та, въпросът е: Коя е Лейди Гага и как е станала такава, каквато е? Този въпрос вълнува много хора от Елън до Опра и Барбара Уолтърс, а тя винаги отговаря по един и същи начин: винаги е била и продължава да бъде чешит, аутсайдер, заблудена душа, която не спира да търси други като нея.

Именно тези нейни думи са ключът към загадката защо една толкова млада жена – израснала сред удобства и привилегии в нюйоркския Горен Уестсайд, сред чиито музикални идоли се нареждат Били Джоуел, New Kids on the Block и Бритни Спийърс и която допреди две години смята American Apparel за авангардна мода – излъчва такова очарование. Защото да я наблюдаваш как открива европейското си турне в Манчестър е все едно да търсиш напразно пукнатините между момичето, което иска да бъде следващата Фиона Епъл, сериозна и чувствителна писателка на песни, и известната, откачена и ексцентрична изпълнителка на музикалната сцена.

Ако на публиката в Европа ѝ писне да чака, значи е време за мексиканска вълна. И тази първа вечер в Манчестър, малко преди девет и половина, феновете правят вълната. На видеостената текат записи с изпълнения на Майкъл Джексън, като почти всички парчета са от Thriller, а посланието е повече от ясно: това е момичето, което заяви, че иска да достигне величието на Майкъл, момичето, което – също като него – определя себе си като синоним на ексцентрично шоу и чиито сценични изяви – също като неговите – напомнят за вампири и таласъми, но някак по детски. И които са сексуално провокативни, но без в това да има нещо вулгарно – спектакли, изобилстващи от грандиозни зрелища, в чиято основа обаче е модерната поп му-

зика, поднесена с един безспорно невероятен и автентичен глас.

Над сцената е спусната бяла завеса и тъкмо когато публиката се намира на ръба на търпението, светлините угасват, при което тълпата избухва (всички големи рок групи използват този трик – изопват до краен предел нервите в залата, преди да е станало прекалено късно). Върху завесата се прожектира синя решетка и от лявата ѝ страна изплува неясно петно, което се понася към публиката, върти се и кръжи и накрая приема образа на Гага. Часовник в дясната част на екрана отмерва забързано секундите до началото; щом спира на 00:00:00:00, завесата пада и ето я най-сетне и нея – стои на върха на стълбище вляво на сцената, а от едната му страна се вижда изкуствена витрина на магазин, на която с неоновы букви е изписано: Liquor , Gold Teeth и собствената ѝ парадоксално звучаща търговска марка Sexu Ugly. Вляво се издига също и строително скеле, на което с помощта на големи бели електрически крушки са изписани думите: КАКВО СТЕ НАПРАВИЛИ, ДЯВОЛ ДА ВИ ВЗЕМЕ. Открива концерта с „Dance in the Dark“, но през първата минута от песента не се чува нищо заради грохота на тълпата.

Сред хората и нещата, към които Гага, явно или не до-там явно, ще направи отпратка тази вечер, а след това и в Дъблин, са: „Магьосникът от Оз“ – модното шоу от 2006 г. на покойния дизайнер Александър Маккуин, по време на което Кейт Мос се появява като носеща се по подиума призрачна 3-D холограма; известният образ на завързания с ивици бял плат модел – лице, оцветено в бяло, струйки червена боя, стичащи се от очите, и уста, запушена с черна панделка – дело на Маккуин; мюзикълът на Бродуей „Наемът“; арт клипове, които MTV промотира на церемониите на наградите си; Елтън Джон и Били Джоуел; класическата рокендрол пародия от 1984 г. на Роб Райнър „Това

са Спайнъл Тап“; осмиващите света на модата „Бруно“ и „Зулендър“; „Цирк дьо Солей“; японските филми на ужасите от петдесетте години на миналия век; скандалните художници Трејси Емин и Деймиън Хърст; провокативният изпълнител от нюйоркските артистични среди Клаус Номи и неговият аналог, творещият в Лондон Лей Бауъри, както и пионерите от по-новото електроклаш движение Fischerspooner от Ню Йорк Сити; Дейвид Бауи и Фреди Меркюри; Тина Търнър в „Лудия Макс отвъд гръмотевичния купол“; стихотворението на Силвия Плат „Смърт & Со.“; Мерилин Менсън; култовият филм на Уолтър Хил от 1979 г. „Войни“; Грейс Джоунс; Дейл Бозио от ню уейв групата от осемдесетте Missing Persons; феноменът на ирландската музика Ройшийн Мърфи; рейв движението от средата до края на деветдесетте и цялата гей култура от последните три десетилетия – основно и второстепенно направление; Сали Фийлд в „Летящата монахиня“; Фей Рей в „Кинг Конг“; поразителната черно-бяла естетика на великия рок фотограф Антон Корбейн; „Криле на желанието“ на Вим Вендерс. И, разбира се, Мадона.

Безспорно Гага дължи най-много на Мадона. В миналото на двете изпълнителки има доста сходни моменти – италианско момиче и католичка, от добро става лошо, докато се бори с твърде малко пари за своето място в артистичния и развлекателен бизнес на Ню Йорк, отдадено изцяло на фиксидеята да се превърне в най-голямата звезда на световната сцена – но наред с това се забелязват и прилики в модела, по който се развиват техните кариери и личности. Подобно на Мадона, която едновременно използва и подкрепя основното направление в гей културата чрез сексуални провокации в парчета, видеоклопове и на концерти, открито се шегува със сексуалната си ориентация и се впуска в противоречиви по онова време каузи, каквото е движението за правата на болните от СПИН, Гага също

е правила всичко изброено. Сценичните ѝ изяви винаги включват редица голи до кръста поддържащи танцьори с избръснати гърди и твърде големи по размер издутини отпред на панталоните – нарича ги „моите весели момчета“. Твърди, че е имала сексуални отношения както с мъже, така и с жени, но въпреки това казва също, че иска да намери добър човек, за който да се омъжи, и с който да имат деца. Тя е защитник на правата на хомосексуалистите и заедно със Синди Лопър участва в кампанията на „МАК козметикс“ за безопасен секс и превенция на СПИН.

И също като Мадона постоянно влиза в метаморфози, гледайки на себе си като на материал за моделиране, и за всяко свое превъплъщение твърди, че именно то е истинската ѝ същност, а сега говори с отсечения леко британски акцент, с който Мадона навремето подлудява всички.

Но тези вечери в Манчестър и в консервативния Дъблин, на тези стадиони, трансформирани в най-големите, разгорещени и – в най-добрия смисъл на думата – разкрепостени денс партита, които ще предизвикат бурен отклик в утрешните таблоиди, Гага съвсем недвусмислено прави отпратка към Мадона. (Това че Гага възпроизвежда и си присвоява толкова много от своите предшественици само по себе си представлява мега-отпратка към Мадона.) Тази вечер обаче като модел за превъплъщение ще послужи образа на Мадона от турнето *Blond Ambition* през 1990 г., когато певицата излиза на сцената с конусовидния сутиен на Жан-Пол Готие, с плътни, дебели вежди, червено червило и жълта коса. Но не Гага ще се облече по този начин; а едно от момичетата на сцената.

С други думи: този път Мадона е нейна танцьорка.